



VÝROČNÍ ZPRÁVA 2018

DIVADLO X10 Z.S.

WWW.DIVADLOX10.CZ

WWW.DIVADLOX10.CZ

CHARVÁTOVA 10/39 PRAHA 1

I. Úvod

Divadlo X10 z. s. (dále jen Divadlo X10 nebo X10) od svého vzniku systematicky uvádí výhradně současné hry a autorské projekty v české nebo světové premiéře, přičemž se tematicky zaměřuje na závažné problémy dnešní společnosti. V lednu 2018 zahájilo X10 realizaci projektu *Divadlo X10 - inkubátor české autorské tvorby*, který rozvíjí koncepčně budovaný dramaturgický projekt, orientovaný na činoherní divadlo současného sociálně-politického dramatického textu s důrazem na interpretaci textu a komunikaci divadelního umění s kontextem místa, v němž je realizováno.

Od svého založení v roce 2013 působilo Divadlo X10 v budově Strašnického divadla na Praze 10. V září 2017 rozšířilo svou činnost do dalšího prostoru DUP39 na Praze 1, který se od září 2018 stal jeho jedinou domovskou scénou.

Divadlo X10 rozvíjelo po dobu pěti let ve Strašnicích náročnou a koncepční dramaturgii, která se prostřednictvím uvádění současných a autorských textů v české nebo světové premiéře zabývala aktuálními společensko-politickými a zároveň intimními lidskými tématy. Vedle pravidelného repertoáru dále Divadlo X10 vytvořilo sérii unikátních site specific projektů inspirovaných geniem loci Prahy 10, poskytovalo prostor akcím komunitního typu, zaštiťovalo Dětské Divadelní Studio Strašilka, pořádalo každoroční festival strašNICE a řadu dalších eventů. Důvodem odchodu Divadla X10 ze Strašnic byly dlouhodobé obstrukce ohledně nájemního vztahu k budově Strašnického divadla ze strany MČ Praha 10, hraničící s mobbingem.

Nájemní smlouva byla Divadlu X10 vždy ze strany MČ prodlužována pouze o rok, což je pro rozvíjející se subjekt plánující ve víceletém horizontu dlouhodobě neúnosné. Smlouva byla pravidelně uzavírána v nedostatečném časovém předstihu koncem kalendářního roku. V roce 2016 začali navíc představitelé městské části hovořit o rekonstrukci budovy z důvodu záměru privatizace okolních činžovních domů, které jsou s budovou divadla stavebně propojeny. Zároveň s tímto krokem radnice zvýšila nájemné a to na konci kalendářního roku 2016 s okamžitou účinností, takže zvýšené náklady subjekt nemohl zahrnout do grantových žádostí. Následně radnice MČ Praha 10 nebyla schopna sdělit Divadlu X10 termín rekonstrukce, přesto avizovala nemožnost prodloužit smlouvu, která byla v té chvíli platná do konce roku 2017. Divadlo X10 tak přistoupilo k 1. 9. 2017 k pronajmutí prostoru DUP39. Krátce poté radnice MČ Praha 10 prodloužila smlouvu k budově Strašnického divadla do 30. 6. 2018. Divadlo X10 na toto přistoupilo a ocitlo se tak v situaci, kdy provozovalo dvě budovy. Toho Divadlo X10 využilo k uměleckému i provoznímu růstu. V prosinci 2017 radnice MČ Praha 10 avizovala, že nájemní smlouva nebude prodloužena, následně v lednu 2018 bylo naopak sděleno, že smlouvu je možné prodloužit o rok a půl, neboť rekonstrukce nebude dříve realizována. Za těchto okolností Divadlo X10 požadovalo jednání o podmínkách nájemní smlouvy, k čemuž nedošlo, neboť radnice MČ Praha 10 přerušila se subjektem komunikaci. Nájemní smlouva k budově Strašnického divadla tak vypršela 30. 6. 2018.

Management Divadla X10 přesto pokračoval v nastartovaném růstovém trendu, kdy se počet odehraných představení za rok 2018 zvýšil oproti předchozím rokům o čtvrtinu. To bylo umožněno díky faktu, že kromě DUP39 rozšířilo Divadlo X10 svoji činnost také o další aktivity, už podruhé zrealizovalo letní plenérové vystupování,

producentsky vstoupilo do Divadelního Festivalu Kutná Hora, navázalo řadu koprodukčních aktivit.

Prostor podzemního sálu DUP39 umožňuje budovat platformu propojující různé umělecké aktivity a skupiny napříč uměleckými obory i žánry. V rámci tohoto přístupu vytváří X10 uměleckou síť vzájemně se podporujících subjektů. Tato koncepce vychází z historie a genia loci prostoru, postaveného jako Dům uměleckého průmyslu. Divadlo X10 tak získalo mimořádnou příležitost pro posílení myšlenky vzájemné spolupráce umělců napříč obory a žánry, již je propagátorem. Spolupráce a síťování je základním trendem dnešní nezávislé scény a ředitelka Divadla X10 Lenka Koliňová (Havlíková) je jedním z představitelů této myšlenky. Platforma X10 získává postupně stále širší základ.

II. Cíle a přínosy

1. Cílem projektu *Divadlo X10 - inkubátor české autorské tvorby* realizovaného v roce 2018 bylo:

- otevřít a dramaturgicky definovat nový prostor DUP39 v centru Prahy, využít jeho multizánrový potenciál,
- pokračovat v dramaturgické linii současných titulů s aktuálními tématy a zároveň rozvíjet autorský potenciál souboru v prostoru DUP39,
- prohloubit spolupráci se zahraničními tvůrci,
- nově přiblížit současné činoherní texty divákům a propojit je s širokou celopražskou uměleckou veřejností v rámci realizace činoherních repertoárových titulů v plenéru v období letních měsíců,
- představit nový site specific projekt, zabývající se historií a atmosférou Domu uměleckého průmyslu,
- udržet plnohodnotnou činnost v budově Strašnického divadla na Praze 10,
- kromě repertoárových titulů budovat na Praze 10 linii komunitního divadla, spočívající jak v uvádění inscenací inspirovaných místními osobnostmi a tématy, tak v přímé komunikaci s místními obyvateli,
- poskytovat ve Strašnickém divadle služby nad rámec vlastního uměleckého programu - představení pro rodiny s dětmi a školy, workshopy, poskytování prostoru pro diskuse k místním tématům a sousedská setkání.

2. Přínos projektu

Divadlo X10 je pro své cílové skupiny místem jasně formulovaných otázek dnešního problematického světa, stává se místem otevřené diskuse. Dramaturgie dává do souvislosti aktuální dění s historickými souvislostmi. Tematicky se X10 kontinuálně zaměřuje na témata dystopie současného světa, vzrůst rasistických a xenofobních nálad ve společnosti souvisejících zejména s tzv. uprchlickou krizí, v širším smyslu otevírá aktuální otázky morálky a ukotvení člověka ve světě.

Pro Prahu 10 vytvářelo i do června 2018 Divadlo X10 jedinečné služby, které v takové míře a kvalitě žádný jiný subjekt v této lokalitě neposkytoval. Svými aktivitami nad rámec činoherních inscenací X10 dlouhodobě prohlubovalo kontakt s místními obyvateli a posilovalo jejich identifikaci s místem, kde žijí. Divadlo X10 realizovalo

pravidelně program pro rodiny s dětmi, program pohádek pro školy, venkovní site specific projekty, kterými propagovalo významná místa a osobnosti Prahy 10, podporovalo a realizovalo sousedské projekty, aktivizující místní obyvatele, realizovalo vzdělávací a osvětovou činnost. Další aktivitou Divadla X10 v rámci rodinného a komunitního programu byl jednak festival strašNICE či akce typu Noc divadel, ale také aktivity sousedské. Za dobu působení Divadla X10 ve Strašnickém divadle se sousedská komunita propojila a s podporou divadla – jak prostorovou, tak technickou i personální – začala sama organizovat sousedská setkání.

Divadlo X10 dokázalo navíc zprovoznit a následnou činností divadelně oživit a rozvíjet další výjimečný prostor DUP39 v centru Prahy, čímž směřovalo k rozšíření své divácké obce. Stejný efekt má i hraní inscenací v plenéru – Park Solidarita, Stalin, Holešovická šachta. V roce 2018 také Divadlo X10 produkčně převzalo Divadelní Festival Kutná Hora. Díky této aktivitě přesáhlo výlučně pražský kontext a posílilo celorepublikový a mezinárodní dosah své činnosti. Divadlo X10 každý rok přichází s novými možnostmi, jak pestrému publiku ukázat různé směry současného narativního divadelního textu a otevírat další možnosti umělecké výpovědi.

Prostor DUP39 se stal zcela novým místem na kulturní mapě Prahy. Divadlo X10 jej definuje jako producentický dům, který kromě vlastní divadelní činnosti, otevírá dalším oborům a žánrům. X10 nabízí prostor akcím výtvarným, hudebním, ale také přednáškám, konferencím a podobně. Zároveň do prostoru zve další divadelní subjekty formou koprodukční spolupráce. Divadlo X10 tak učinilo důležitý krok k tomu, aby se stalo akčním kulturním manažerem, který bude soustředěně budovat networking a uměleckou komunitu.

III. Statistika

1. Počet představení a návštěvnost

Počet akcí celkem: 199

Počet akcí na vlastní scéně: 178

Počet akcí na cizí scéně: 21

Počet akcí pro děti: 24

Počet akcí na vlastní scéně vlastním souborem

nebo ve vlastní koprodukci, produkci: 149

Počet zájezdů a akcí vlastního souboru na cizí scéně 14

- 4 repertoárové premiéry (*Superpozice, Pod kontrolou, Teritorium, Stopy zbloudilých*) a 2 premiéry site specific projektů (DUP39, *Dům Uměleckého Poltergeista*; Kutná Hora - Pivovar Sedlec, *Vampire Hunter*).
- 18. - 25. 5. 2018 proběhl 6. ročník festivalu strašNICE, v rámci něhož se uskutečnilo 5 představení, 4 koncerty a 3 doprovodné akce, a který byl rozloučením s budovou Strašnického divadla.

- v srpnu 2018 letní speciál plenérového hraní repertoárových činoherních inscenací v prostoru na Stalinu a v prostoru Holešovické šachty, bylo uskutečněno celkem 4 představení.

- 7. a 8. 9. 2018 se uskutečnil 4. ročník Divadelního Festivalu Kutná Hora, jehož se Divadlo X10 z.s. nově stalo producentem. V rámci festivalu se uskutečnilo 10 představení v prostorech Pivovar Sedlec, Palackého náměstí a galerie Gask.

- Divadlo X10 otevřelo své domovské scény Strašnické divadlo a DUP39 opět i spolupracujícím subjektům:

- Divadlo Jedl Jana Nebeského, ProFitArt, Masakr Elsinor, Dětské Divadelní Studio Stražilka, Divadlo na cucky, Kolonie, Body Voice Band
- do 30. 6. 2018 spolupracovalo v budově Strašnického divadla s Dětským Divadelním Studiem Stražilka, které kromě vlastní kulturně vzdělávací činnosti realizovalo eventy a představení ve Strašnickém divadle a přilehlém okolí.
- do 30. 6. 2018 provozovalo v budově Strašnického divadla rodinný a školní pohádkový program.
- Divadlo X10 uskutečnilo do 30. 6. 2018 v budově Strašnického divadla řadu komunitních aktivit

- Divadlo X10 otevřelo své domovské scény Strašnické divadlo a DUP39 spolupracujícím subjektům ze zahraničí

- 5. 6. 2018 realizovala premiéru projektu Body Bank polská tanečnice a performerka Liwia Bargieł
- 4. - 6. 5. 2018 se v DUP39 uskutečnila přehlídka inscenací Divadla STOKA (6 představení).
- 20. 4. realizovala neformální skupina mladých zahraničních umělců z Indie a Norska premiéru projektu Stories from / to / by Faraway Lands, inspirovaného Erbenovou Kyticí

- Divadlo X10 se zúčastnilo festivalů Divadelní svět Brno a ...příští vlna/next wave... v Praze, kde získali Poctu Objev roku herci Vojtěch Hrabák a Petr Uhlík za autorský projekt *Kult Hanby/Hlupáci, proberte se.*

- Divadlo X10 se zúčastnilo festivalu ISAO v italském Turíně.

- Proběhla spolupráce s festivalem francouzského divadla Sněž tu žábu, v rámci níž Divadlo X10 zrealizovalo scénické čtení hry *Strach(y)*.

IV. Financování

a. Vícezdrojové financování a výnosy spolku

Divadlo X10 díky své fundraisingové činnosti získalo v roce 2018 stejně jako v předchozích letech vyvážené vícezdrojové financování, které celkem tvořilo cca 60 % rozpočtu organizace. V roce 2018 se jednalo o granty:

- Divadlo X10 – inkubátor české autorské tvorby MHMP KUL 4 250 000 Kč
- Divadlo X10 – inkubátor české autorské tvorby MČ Prahy 480 000 Kč
- Divadlo X10 – inkubátor české autorské tvorby MK ČR 1 500 000 Kč

Celkově tedy v roce 2018 získalo Divadlo X10 grantové prostředky ve výši 6 230 000 Kč což znamená oproti roku 2017 nárůst o přibližně 300 000 Kč.

Dalšími zdroji financování jsou příjmy Divadla X10 z vlastní činnosti (představení, zájezdová činnost, podnájem, produkční zajištění služeb a akcí, zápůjčky technického vybavení) ve výši 3 000 032 Kč což je více než dvojnásobný meziroční nárůst. Tento nárůst je velmi pozitivní a umožňuje další rozvoj spolkové činnosti a snižuje závislost na přijatých grantech a dotacích.

Soběstačnost Divadla X10 z.s. byla v roce 2018 skoro 40 %, což je vynikající výsledek a spolek se jej bude snažit v roce 2019 zopakovat.

V současné době je podepsána smlouva s MHMP na víceletý grant pro Divadlo X10 na roky 2019 - 2020 takto:

- 4 500 000 na rok 2019
- 4 750 000 na rok 2020

Trend zvyšování dotačních prostředků z grantů MHMP a MK ČR, kdy došlo pro rok 2019 oproti roku 2018 více než k dvojnásobnému navýšení dotace, svědčí o vysoké kredibilitě a renomé Divadla X10 a i o dobrém výhledu do budoucna.

b. Rizikové faktory, s nimiž se Divadlo X10 v roce 2018 vyrovnávalo

Druhá polovina roku 2017 a první polovina roku 2018 byla pro spolek velmi náročná, protože Divadlo X10 provozovalo zároveň dvě budovy - Strašnické divadlo a DUP39. Tento souběh byl způsoben přístupem MČ P10, která jakožto pronajímatel Strašnického divadla činila obstrukce s prodlužováním nájmu a tím pádem vedení divadla muselo v rámci zajištění činnosti divadla a jeho kontinuity hledat nové prostory pro svou činnost. Bohužel nebylo možné zajistit plynulejší přechod, než souběhem provozování dvou divadelních prostor.

Výše uvedené vyvolalo velké finanční nároky v oblasti finančních provozních nákladů, ale i v případě investic a nákupu dalšího technického vybavení - tento proces pokračoval po celý rok 2018. Zvýšené příjmy z dotací a vlastní činnosti nedokázaly tyto nároky pokrýt, takže spolek byl nucen si vzít plánované krátkodobé finanční úvěry, aby tuto situaci překlenul.

Náklady spolku meziročně vzrostly o skoro 3 000 000 Kč, tento fakt byl způsoben jak provozováním dvou divadelních budov najednou v první polovině roku 2018, ale také zvyšujícími se personálními náklady, které ovlivňuje mimo jiné růst průměrných mezd v posledních letech, kdy v roce 2018 byl meziroční nárůst 8,1 % a v roce 2017 7,1 %, v Praze je situace ještě kritičtější. Dalším vlivem je nárůst platů v příspěvkové kulturní sféře - například v roce 2018 zaměstnanci podřízených organizací ministerstva kultury měli navýšené platy o 10,8 %.

Těžko se spolku těmito nárůsty konkuruje, obzvláště u technických a produkčních pracovníků. Umělečtí pracovníci byli v roce 2018 ochotni stále fungovat za podmínek, které nejsou konkurenceschopné již ani v neziskové kulturní sféře - u nich bude muset dojít k postupnému zvyšování uměleckých honorářů v následujících letech, abychom dosáhli alespoň úrovně nezávislého sektoru v Praze.

Příloha č. 1: Výkaz zisku a ztrát ve zjednodušeném rozsahu

Příloha č. 2: Rozvaha spolku ve zjednodušeném rozsahu

V. Propagace

a, Divadlo X10 získalo za rok 2018 tato ocenění:

- V rámci prestižní celostátní ankety kritiků časopisu Svět a divadlo bodovalo X10 za rok 2018 dvakrát, někteří kritici jej nominovali jako Divadlo X10, někteří pod názvem prostoru DUP39, proto se X10 objevilo až na 12. - 18. místě, pokud by redakce hlasy sečetla, což měla učinit, vyneslo by to X10 na místo 8., výsledky byly vyhlášeny v roce 2019,
- v rámci prestižní celostátní ankety kritiků časopisu Svět a divadlo umístilo na 4. místě za rok 2017
- festival ...příští vlna/next wave udělil poctu Objev roku hercům Divadla X10 Vojtěchu Hrabákovi a Petrovi Uhlíkovi za projekt *Kult Hanby*, autorskou inscenaci z vlastní poezie
- hra Ondřeje Novotného *Teritorium* byla oceněna v Dramatické soutěži pořádané tradičně divadelní a literární agenturou Aura-Pont (hra se umístila na 2. místě, přičemž 1. nebylo uděleno)

b, přehled propagace Divadla X10 za rok 2018

- tiskové materiály
 - měsíční DL programové letáky (2000 ks)
 - měsíční A1 plakát programový
 - inscenační A1 plakát
 - inscenační program (vždy cca 300 ks na jednu inscenaci)
 - inscenační karta A5 (1500 ks k inscenaci)
 - brožura k prostoru DUP39

- online propagace
 - webové stránky divadla www.divadlox10.cz
 - webové stránky prostoru www.dup39.cz
 - webové stránky festivalu www.kutnahorafestival.cz
 - facebook Divadlo X10, DUP39
 - Instagram Divadlo X10
 - další webové stránky: informuji.cz, i-divadlo.cz
 - sociální sítě - široká spolupráce s dalšími subjekty
- veřejnoprávní média
 - ČT (ČT Art, ČT 24)
 - Český rozhlas (rádio Wave, ČRO Vltava, ČRO Regina - mediální spolupráce)
- soukromá média
 - Radio 1
- tisk
 - odborná periodika (Divadelní noviny, Svět a divadlo)
 - časopisy (A2)
 - denní tisk (MF Dnes, Lidové noviny)
- instituce
 - MHMP
 - Institut divadelního umění - Divadelní ústav
 - knihovny
 - zahraniční kulturní instituty (Slovenský, Francouzský, Goethe Institut)
 - Česká centra
- eventy
 - Divadelní festival Kutná Hora (7. – 8. září 2018)
 - účast na akci STALIN by Containall
 - představení v prostoru Holešovická Šachta
 - festival S.T.O.K.A v Praze
 - zájezdy (propagace v rámci organizátorů)
 - festivaly (propagace v rámci organizátorů)

Příloha č. 3: Monitoring tisku

Příloha č. 4: Vybrané reflexe z tisku

VI. Závěr

Rok 2018 byl pro Divadlo X10 rokem uměleckého i provozního růstu. Management divadla byl vystaven krizové situaci, způsobené jednáním Rady MČ Praha 10. Navzdory nejistotě ohledně prodloužení nájemní smlouvy k budově Strašnického divadla a tedy možnosti další činnosti v Praze 10, která souvisela s plánovaným oddělením budovy od okolních činžovních domů a s tím související plánovanou rekonstrukcí, jejíž zahájení není dosud známo, dokázal management nejen zachovat objem činnosti, ale rozšířit jej. Ve Strašnickém divadle byl zachován plnohodnotný provoz do poslední chvíle, zároveň X10 otevřelo zcela nový prostor DUP39 v centru Prahy. Otevření nového prostoru kladlo na X10 nejen programové nároky, ale bylo zapotřebí provést rovněž stavební úpravy prostoru a vybavit jej technikou. Za těchto podmínek se jednalo o mimořádný výkon celého divadla, který svědčí o funkčnosti subjektu, vysoké míře zodpovědnosti a schopnosti motivovat soubor i produkčně-provozní úsek.

V roce 2018 získalo Divadlo X10 grantové prostředky ve výši 6 230 000 Kč což znamená oproti roku 2017 nárůst o přibližně 300 000 Kč. Z vlastní činnosti (představení, zájezdová činnost, podnájem, produkční zajištění služeb a akcí, zápůjčky technického vybavení) mělo X10 příjmy ve výši 3 000 032 Kč, což je více než dvojnásobný meziroční nárůst. Soběstačnost Divadla X10 z.s. tak byla v roce 2018 skoro 40 %, což je vynikající výsledek. Nicméně měl spolek rovněž zvýšené náklady díky provozování dvou budov a nutnosti nové působiště upravit a vybavit pro divadelní účely.

Umělecky se Divadlo X10 díky změně prostoru ocitlo v nové situaci a vznikla tak potřeba redefinovat jak umělecký styl a způsoby režijní práce, tak cíle subjektu. Zatímco ve Strašnickém divadle budovalo X10 činoherní soubor, postavený na jedné straně na tematické vyhraněnosti, práci s textovou předlohou a na straně druhé na soustředěné práci s herci, tvořícími základní jádro souboru, nový prostor otevírá daleko širší stylové a tematické možnosti. Zároveň je prostorem původně nedivadelním a vyžaduje tak jiný typ režijního přístupu. Divadlo X10 se tak rozhodlo svůj činoherní projekt otevřít novým vlivům, novým spolupracím a zároveň se nově definovat jako producentský dům s širším přesahem.

Tato změna, byť podnět k ní přišel svým způsobem zvenčí, je důležitým krokem ve vývoji Divadla X10. V roce 2018 existovalo Divadlo X10 šestým rokem a završilo tedy první éru své existence. Během těchto let se X10 stalo významným kulturním subjektem nejen na Praze 10, ale v rámci celé Prahy i ČR a rovněž začalo budovat mezinárodní vztahy. Nový prostor umožní Divadlu X10 další růst v tomto smyslu.

V Praze dne 20. 5. 2019

Vypracovala Lenka Koliňová,
předsedkyně spolku a ředitelka
Divadlo X10 z.s.
Wassermannova 927/18
152 00 Praha 5
IČ: 01420917

Počet stran: 9

Počet příloh: 4 Příloha č. 1: Výkaz zisku a ztrát ve zjednodušeném rozsahu
Příloha č. 2: Rozvaha spolku ve zjednodušeném rozsahu
Příloha č. 3: Monitoring tisku
Příloha č. 4: Vybrané reflexe z tisku

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY pro nevýdělečné organizace

ve zkráceném rozsahu

ke dni 31.12.2018

(v celých tisících Kč)

IČO
0 1 4 2 0 9 1 7

Název a sídlo účetní jednotky

Divadlo X10

Wassermannova 927

Praha

15200

Označení a	NÁKLADY b	Činnost		
		hlavní 1	hospodářská 2	celkem 3
A.I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	10 292		10 292
A.II.	Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	0		0
A.III.	Osobní náklady	0		0
A.IV.	Daně a poplatky	0		0
A.V.	Ostatní náklady	114		114
A.VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek	0		0
A.VII.	Poskytnuté příspěvky	15		15
A.VIII.	Daň z příjmů	0		0
	NÁKLADY CELKEM (A.I. + A.II. + A.III. + A.IV. + A.V. + A.VI. + A.VII. + A.VIII.)	10 421		10 421

Označení a	VÝNOSY b	Činnost		
		hlavní 1	hospodářská 2	celkem 3
B.I.	Provozní dotace	6 230		6 230
B.II.	Přijaté příspěvky	1 100		1 100
B.III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	3 032		3 032
B.IV.	Ostatní výnosy	0		0
B.V.	Tržby z prodeje majetku	0		0
	VÝNOSY CELKEM (B.I. + B.II. + B.III. + B.IV. + B.V.)	10 362		10 362
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-59		-59
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	-59		-59

Sestaveno dne: 31.3.2019	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky SDRUŽENÍ (SVAZ, SPOLEK, SPOLEČNOST, KLUB AJ.)	Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis) Jana Karásková
Předmět podnikání provozování kulturních zařízení	Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis) Jana Karásková tel.: 724308416 linka:

ROZVAHA pro nevýdělečné organizace

ve zkráceném rozsahu

ke dni 31.12.2018

(v celých tisících Kč)

Název a sídlo účetní jednotky

Divadlo X10

Wassermannova 927

Praha

15200

IČO

0 1 4 2 0 9 1 7

Označení a	AKTIVA b	Stav k prvnímu dni účetního období 1	Stav k poslednímu dni účetního období 2
A.	Dlouhodobý majetek celkem (A.I. + A.II. + A.III. + A.IV.)	0	0
A. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	0	0
A. II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	0	0
A. III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	0	0
A. IV.	Oprávky k dlouhodob. majetku celkem	0	0
B.	Krátkodobý majetek celkem (B.I. + B.II. + B.III. + B.IV.)	696	700
B. I.	Zásoby celkem	0	0
B. II.	Pohledávky celkem	98	75
B. III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	598	615
B. IV.	Jiná aktiva celkem	0	10
AKTIVA CELKEM (A. + B.)		696	700

Označení a	PASIVA b	Stav k prvnímu dni účetního období 3	Stav k poslednímu dni účetního období 4
A.	Vlastní zdroje celkem (A.I. + A.II.)	248	189
A. I.	Jmění celkem	0	0
A. II.	Výsledek hospodaření celkem	248	189
B.	Cizí zdroje celkem (B.I. + B.II. + B.III. + B.IV.)	448	511
B. I.	Rezervy celkem	0	0
B. II.	Dlouhodobé závazky celkem	0	0
B. III.	Krátkodobé závazky celkem	389	427
B. IV.	Jiná pasiva celkem	59	84
PASIVA CELKEM (A. + B.)		696	700

Sestaveno dne: 31.3.2019

Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo
podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou

Právní forma účetní jednotky
SDRUŽENÍ (SVAZ, SPOLEK, SPOLEČNOST, KLUB AJ.)

Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis)
Jana Karásková

Předmět podnikání
činnost o.s. kulturní činnost

Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis)
Jana Karásková

tel.: 724308416

linka:

MONITORING TISKU:

PŘEHLED MEDIÁLNÍCH VÝSTUPŮ ZA OBDOBÍ LEDEN 2018 – PROSINEC 2018

TU NOC TĚSNĚ PŘED LESY (inscenace)

MONODRAMA BERNARDA-MARIE KOLTĚSE TU NOC TĚSNĚ PŘED LESY VE STRAŠNICKÉM DIVADLE X10, Eliška Míkovcová, kultura21.cz, 18. 1. 2018

<http://www.kultura21.cz/divadlo/17612-monodrama-bernarda-marie-koltese-tu-noc-tesne-pred-lesy-ve-strasnickem-divadle-x10>

MONODRAMA BERNARDA-MARIE KOLTĚSE TU NOC TĚSNĚ PŘED LESY VE STRAŠNICKÉM DIVADLE X10, Eliška Míkovcová, i-divadlo.cz, 20. 1. 2018

<http://www.divadlo.cz/?clanky=monodrama-bernarda-marie-koltese-tu-noc-tesne-pres-lesy-ve-strasnickem-divadle-x10>

SUPERPOZICE (inscenace)

V SUPERPOZICI BLOUDÍ PROSTOREM DVĚ POSTAVY, Tomáš Štástka, MF DNES, str. 15, 24. 2. 2018

SUPERPOZICE, SUPER-POZICE NEBO OPOZICE? Kateřina Kykalová, divadelni-noviny.cz, 12. 3. 2018

<http://www.divadelni-noviny.cz/superpozice-super-pozice-nebo-opozice>

POD KONTROLOU (inscenace)

ZTRACENÍ V OBRAZECH: POSTMODERNÍ MNOHOHLASÍ V DIVADLE X10, Dominik Melichar, advojka.cz, 20. 4. 2018

<https://www.advojka.cz/archiv/2018/11/ztraceni-v-obrazech>

POD KONTROLOU S PROŠLOU ZÁRUČNÍ LHŮTOU, Martin Švejda, divadelni-noviny.cz, 14. 5. 2018

<https://www.divadelni-noviny.cz/divadlo-x10-praha-pod-kontrolou-recenze>

KRITICKÝ ŽEBŘÍČEK: POD KONTROLOU, Divadelní noviny (10), 15. 5. 2018

STRACH(Y) (inscenace)

STRACH NENÍ (NEBO NEMUSÍ BÝT?) DŮVODEM, Nikol Škarvanová, Le Tisk (magazín festivalu Sněž tu žábu), 13. 5. 2018

http://sneztuzabu.cz/wp-content/uploads/2018/05/LT_2018_03_fin.pdf

STRAŠNICKÉ DIVADLO KONČÍ (téma)

NOVÝ ŽIVOT DIVADLA X10 ČILI Z PERIFERIE DO CENTRA, Ester Žantovská, ČT ArtZóna, 15. 5. 2018

<http://www.ceskatelevize.cz/specialy/artzona/inside/novy-zivot-divadla-x10-cili-z-periferie-do-centra-tl9FR>

LENKA HAVLÍKOVÁ: MOŽNÁ JE NĚCO SYMBOLICKÉHO NA NAŠÍ CESTĚ Z PARKU DO SKLEPA, Lenka Dombrovská, divadelni-noviny.cz, 12. 6. 2018

<https://www.divadelni-noviny.cz/lenka-havlikova-mozna-je-neco-symbolickeho-na-nasi-ceste-z-parku-do-sklepa>

DIVADLO X10 KONČÍ VE STRAŠNICKÉM DIVADLE, Lenka Dombrovská, Divadelní noviny, 12. 6. 2018

ZÁSAH NA X10: POTOPENO? Martin Macháček, divadelni-noviny.cz, 12. 6. 2018

<https://www.divadelni-noviny.cz/zasah-na-x10-potopeno>

KOMUNITA DIVADELNÍ I LIDSKÁ, Jana Soprová, divadelni-noviny.cz, 12. 6. 2018

<https://www.divadelni-noviny.cz/komunita-divadelni-i-lidska>

ČLOVĚKU UŽ NAD TÍM NESTOJÍ ANI ROZUM, Dominik Melichar, Divadelní noviny, 12. 6. 2018

NEBOJME SE ALTERNATIVY! Vladimír Hulec, divadelni-noviny.cz, 12. 6. 2018

<https://www.divadelni-noviny.cz/nebojme-se-alternativy>

ZA DIVADLEM SE V ČESKU CHODÍ NA TVRZ, DO PODZEMÍ ČI ABSINTOVÉHO KLUBU, Tomáš Šťástka, idnes.cz, 24. 6. 2018

https://kultura.zpravy.idnes.cz/nova-divadla-u-nas-divadlo-x10-strasnicke-divadlo-tvrz-divice-pl4-divadlo.aspx?c=A180622_110900_divadlo_ts

DŮM UMĚLECKÉHO POLTERGEISTA (inscenace)

DŮM UMĚLECKÉHO POLTERGEISTA OD SOUBORU DUP39, Otakar Svoboda, ČT Události v kultuře, 30. 8. 2018

<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097206490-udalosti-v-kulture/218411000120830/obsah/640730-dum-umeleckeho-poltergeista-od-souboru-dup39>

RECENZE: GENIUS LOCI NESTAČÍ. PROHLÍDKA STRAŠIDELNÉHO DOMU SE NEPOVEDLA, Tomáš Šťástka, i-dnes.cz, 7. 9. 2018

https://kultura.zpravy.idnes.cz/dum-umeleckeho-poltergeista-divadlo-x10-dup-recenze-f87-divadlo.aspx?c=A180906_151052_divadlo_ts

DUP, DUP PO SCHODECH, Lukáš Holubec, i-divadlo.cz, 9. 10. 2018

<https://www.i-divadlo.cz/blogy/lukas-holubec/dup-dup-po-schodech>

DIVÁKU UONDANÝ POUTÍ..., Jiří Koula, i-divadlo.cz, 21. 10. 2018

<https://www.i-divadlo.cz/blogy/jiri-koula/divaku-uondany-pouti--->

TERITORIUM (inscenace)

RECENZE: TERITORIUM. VE FRIČOVĚ ANTICKÉM BUNKRU, Jana Machalická, lidovky.cz, 23. 9. 2018

https://www.lidovky.cz/kultura/recenze-teritorium-ve-fricove-antickem-bunkru.A180921_100807_In_kultura_jto

TERITORIUM, Martin Švejda, nadvadlo.cz, 26. 9. 2018

<http://nadivadlo.blogspot.com/2018/09/svejda-teritorium-divadlo-x10-dup39.html>

NA VLNĚ ROZPADU, Petra Zachatá, Tsunami 05 (recenze ve zpravodaji festivalu ...příští vlna/next wave...), 27. 9. 2018

RECENZE: KDYŽ AGAMEMNON VÁLČIL S ASADEM, DCERU MU ZABIL BOMBOVÝ ATENTÁT, idnes.cz, 5. 10. 2018

https://kultura.zpravy.idnes.cz/teritorium-recenze-divadlo-x10-ondrej-novotny-jan-fric-ppa-/divadlo.aspx?c=A181004_132341_divadlo_ts

STOPY ZBLOUDILÝCH (inscenace)

RECENZE: NAD NÁRODNÍ TŘÍDOU PROLETÍ ZBLOUDILÁ KOMETA I MANŽELSKÁ HÁDKA, Tomáš Štáštka, idnes.cz, 10. 10. 2018

https://kultura.zpravy.idnes.cz/stopy-zbloudilych-divadlo-x10-dup39-mezery-marketa-dvorakova-miroslav-bambusek-1yj-/divadlo.aspx?c=A181010_133800_divadlo_ts

STOPY ZBLOUDILÝCH (DIVADLO X10, SPOLEK MEZERY - DUP39), Martin Švejda, nadivadlo.cz, 11. 10. 2018

<https://nadivadlo.blogspot.com/2018/10/svejda-stopy-zbloudilych-divadlo-x10.html>

STOPY ZBLOUDILÝCH - PREMIÉRA V PRAZE, Jiří Svoboda, ČT - Události v kultuře, 12. 10. 2018

<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097206490-udalosti-v-kulture/218411000121012/titulky>

STOPY ZBLOUDILÝCH V PRAŽSKÉ PREMIÉŘE, Jiří Svoboda, ČT - Studio 6 víkend, 13. 10. 2018

<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10441287766-studio-6-vikend/218411010121013/obsah/650181-stopy-zbloudilych-v-prazske-premiere>

STOPY ZBLOUDILÝCH V REŽII MIROSLAVA BAMBUŠKA, Jiří Svoboda, ČT24, 15. 10. 2018

<https://ct24.ceskatelevize.cz/2623691-stopy-zbloudilych-v-rezii-miroslava-bambuska>

RECENZE: STOPY ZBLOUDILÝCH. DIVADELNÍ ESEJ MIROSLAVA BAMBUŠKA, Martin J. Švejda, lidovky.cz, 21. 10. 2018

https://www.lidovky.cz/kultura/recenze-stopy-zbloudilych-divadelni-esej-miroslava-bambuska.A181019_103648_In_kultura_jto

BAMBUŠKOVO SPÍLÁNÍ ZMATENÉMU LIDSTVU PETR FISCHER, ČRo Vltava, 2. 11. 2018

<https://vltava.rozhlas.cz/bambuskovo-spilani-zmatenemu-lidstvu-7668771>

BLOUDĚNÍ V HANDKEHO STOPÁCH, Ondřej Škrabal, A2 23/2018, str. 11, 7. 11. 2018

OSTATNÍ

MÍSTNÍ UMĚLCI, 5 OTÁZEK, ODPOVÍDÁ EWA ZEMBOK, Monika Hoppner, Malostranské noviny, příloha, 9. 4. 2018

VOJTĚCH HRABÁK, divadelni-noviny.cz, 11. 6. 2018, <https://www.divadelni-noviny.cz/vojtech-hrabak>

PROŽÍVÁME NOVOU NORMALIZACI (S Lenkou Havlíkovou o nebezpečnosti divadla pro systém), Marta Martinová, A2 18/2018, str. 11 29. 8. 2018

BAVÍ MĚ ZAČÍNAT ZNOVA, ŘÍKÁ DRAMATURGYNĚ LENKA HAVLÍKOVÁ, Jana Machalická, lidovky.cz, 7. 10. 2018

https://www.lidovky.cz/kultura/bavi-me-zacinat-znova-rika-dramaturgyne-lenka-havlikova.A181005_103511_in_kultura_jto

DN

příloha
divadelních
novin



Divadlo X10 končí ve Strašnickém divadle



V polovině dubna oznámilo Divadlo X10, že na konci sezony odchází ze Strašnického divadla. Podle ředitelky X10 Lenky Havlíkové byl důvodem macešský postoj Městské části Praha 10 k podpoře souboru.

LENKA DOMBROVSKÁ

Divadlo X10 asi netřeba čtenářům DN představovat, vydobylo si slušné renomé, a to nejenom inscenováním současných českých i světových her, ale především aktivitami divadelně-komunitního charakteru, při kterých divadlo vycházelo i do ulic, divákům vstříc. Ostatně činnost souboru popsalo několik publicistů na straně tře.

Co však bylo hlavním problémem, že X10 odchází ze strašnického působení? Vedení divadla tvrdí, že za pět let, co X10 ve Strašnicích působí, jim nebyla prodloužena nájemní smlouva na prostory déle než na rok. Což pro dlouhodobé plánování divadla není únosné. A ani roční prodloužování nebylo bezproblémové, podle Lenky

Havlíkové se tak stalo vždy na poslední chvíli. A nakonec začali radní chystat rekonstrukci budovy.

Situace se přiostrčila před více než rokem. Ředitelka divadla Lenka Havlíková peripetie popsala: V roce 2016 začala Městská část Praha 10 hovořit o rekonstrukci budovy Strašnického divadla. Nájemní smlouva Divadla X10 byla v té době platná k 31. prosinci 2016. K jejímu prodloužení došlo Usnesením č. 936, kterým byla zároveň zrušena předchozí skrytá dotace a vyměřeno nájemné 200 Kč/m²/rok. Ke změně podmínek došlo pouhý měsíc před začátkem roku 2017. Smlouva platila do 31. prosince 2017, žádost o její prodloužení byla podána v dubnu 2017. Přes opakované dotazy byla prodloužena až v září 2017, a to pouze o půl roku. Na moje rekonstrukce uskuteční, zda a kdy se rekonstrukce uskuteční, zda je zájem o zachování kulturní činnosti v lokalitě, jsem dostávala pouze odpověď – rekonstrukce bude. Pronajali jsme si tedy prostor DUP39 a teprve poté nám byla smlouva prodloužena o půl roku do června 2018. Uzávěrka grantového řízení na Praze 10 byla 15. prosince 2017. Vzhledem k tomu, že Divadlo X10 nespadlo s půlroční nájemní smlouvou do žádného z vypsaných

grantových okruhů, jsem znovu žádala o informaci ohledně časového harmonogramu rekonstrukce. Bylo mi řečeno, že žádost o grant podat máme, ale prodloužení smlouvy vzhledem k rekonstrukci nebude možné. V polovině ledna 2018 nečekaně volal úředník Odboru nebytových prostor a sdělil mi, že rekonstrukce nebude dříve než za rok a půl, a že by tedy bylo možné naši nájemní smlouvu prodloužit do



Strašnické divadlo čeká na svého dalšího provozovatele FOTO ARCHIV DIVADLA

června 2019. Na schůzce s úředníky jsem uvedla, že v této situaci chci jednat o podmínkách nájmu, odkázali mne na politickou reprezentaci městské části. Na moje pokusy o komunikaci od poloviny února 2018 nikdo nereagoval. A tak X10 odhlásilo odchod ze Strašnického divadla do prostoru DUP39 v centru Prahy.

Tomáš Pek, 1. zástupce starosty MČ Praha 10 a radní pro kulturu (TOP 09), na svém facebookovém profilu k situaci optimisticky uvedl: Městská část bude samozřejmě hledat nájemce na přechodnou dobu po odchodu Divadla X10, aby nebyl prostor prázdný. Stejně tak se bude MČ snažit maximálně urychlit proces přípravy a realizaci (rekonstrukce – pozn. red.), aby divadlo zase ožilo. Pamatuji si, jak jsem želel odchodu Divadla Jára Cimrmana a nevěřil bych, že prostor bude dál žít. Žil. Doufám, že rekonstrukcí divadla začne pro tuto budovu další kapitola kvalitní kultury. I Národní divadlo bylo zavřené, když se obnovovalo. Divadlo X10 bude žít jinde a své diváky si najde i v novém působišti a nikde není psáno, že se po rekonstrukci nevrátí, pokud bude úspěšné a bude chtít. Solidarita s, doufám, obnoveným parkem a divadlem bude též krásnější místo k žít.

**KULTURNÍ POLITIKA,
POLITIKA KULTURY**

Jako zásadní problém se tedy může jevit nepružnost prodloužování nájemní smlouvy a plánovaná rekonstrukce. Lenka Havlíková ovšem upozorňuje, že neshází bylo více a je potřeba je hledat hlouběji – v kulturní politice Prahy 10, která není nijak definována.

Podpora činnosti Divadla X10 ze strany Prahy 10 nikdy nedosahovala úrovně kulturních služeb, které divadlo této městské části poskytovalo. Divadlo X10 za časové období 2013 až 2017

investovalo do kulturního rozvoje městské části 20 000 628 Kč z grantových zdrojů MHMP, MKČR, Visegrad Fund aj. A také veškeré vlastní příjmy, celkové částka přesahuje 25 milionů Kč. Finanční podpora Prahy 10 za stejné období činila 2 509 000 Kč, tedy desetinu finančního příjmu X10, přibližuje situaci Kryštof Kolář, manažer divadla.

K plánovanému výběrovému řízení na přechodnou dobu před zahájením rekonstrukce Lenka Havlíková dodává: Případá mi velice nereseriozni od městské části požadovat po budoucím nájemníkovi v této situaci nájemné. Případný nájemník bude chránit budovu před dalším chátráním, poskytovat služby občanům, které radnice zrušila, a nebude mít žádnou perspektivu do budoucnosti. Pro představu: náklady na budovu činí nyní ročně 1 500 000 Kč a zahrnují nájemné, energie, údržbu a úklid. X10 disponovalo vlastním vybavením – divadelní technikou, elevací atd., inventární vybavení je minimální a zastaralé, budova je po našem odchodu prakticky nepoužitelná.

Na priority kulturní politiky Prahy 10 a jsem se tedy zeptala Tomáše Peka: Letos jsme v kultuře rozdělili tři miliony korun. Divadlo X10 se mohlo přihlásit jak do provozních grantů, tak do „uměleckých“ grantů, a to na konkrétní akci, třeba na nějaký týdenní festival. Pak máme i víceleté granty, ale o ty říkat nikdy nemohli, jelikož měli jen roční smlouvu na prostor, právě kvůli plánované rekonstrukci. Požádala jsem ho tedy o srovnání s předchozími soubory, které ve Strašnicích působily – s Divadlem Jára Cimrmana a Company. cz. Tomáš Pek jako radní pro kulturu Prahy 10 odpověděl: Nemůžu dotace srovnávat s dobou minulou, kdy byly jiné zásady. Já to můžu srovnávat jedine s tím, za kolik si pronajímají nebytové prostory pionýři, skauti a jiné spolky. Nemůžu hodnotit, jestli se mi líbí víc nějaká popkultura, nebo nějaká alternativa, nepřísluší mi to. Myslím si, že městská část by měla mít mix kultury jak pro masy, tak pro fajnšmekry, jestli můžu říct takové slovo. Jiné grantové komise jim peníze daly, tak úroveň bude dobrá, ale pokud se divadlo má rekonstruovat, nemůžu říct: chceme zrovna vás. A pak se může stát, že někdo nabídně lepší kvalitu a cenu. To je život. Nyní je nejdůležitější budovu opravit.

Uvidíme, kdo bude ve Strašnickém divadle působit do rekonstrukce a především po ní. Možná za pár měsíců či let nenajdeme v Praze 10 už nic „kulturního“, jelikož se radní usnesou, že to není už potřeba a bude výhodnější prostory pronajmout pro čistě komerční účely. Výhodnější to jistě bude, ale pouze finančně...

Divadlo X10 se přestěhovalo
do prostoru DUP39 v centru Prahy
FOTO ARCHIV DIVADLA

LENKA HAVLÍKOVÁ: Možná je něco symbolického na naší cestě z parku do sklepa

S ředitelkou Divadla X10 Lenkou Havlíkovou jsme si povídaly o tom, jak a proč tato skupina vznikala, a především o jejím dalším směřování.

LENKA DOMBROVSKÁ

Jak byste zrekapitulovala působení Divadla X10 ve Strašnicích? Co vám dalo a co naopak vzalo?

Na začátku nebylo nic, takže jsme o nic nepřišli. Ale vážně – vznik divadla z nuly a na periférii je náročná disciplína. Pracovali jsme v lokalitě, kde prakticky nikdo o žádné divadlo nestál – ani diváci, ani místní politici –, a z řad divadelníků jsem cítila údiv nad tím, co nás to napadlo. První, co kdo řekl na pozvání do Strašnic, bylo: *To je daleko*. Občas z té odpovědi byl cítit i určitý despekt.

To všechno dohromady nám přineslo na jedné straně obtížné podmínky, na straně druhé velkou svobodu a dostatek času. Nikdo od nás nic nečekal. Kdybychom to po roce zabalili, nikdo by se nedivil. Ale my jsme tak pomalu, nenápadně vznikali. Takže postupně krystalizoval tým, cizelovala se dramaturgie, třibily názory, prohlubovaly vazby...

Náš koncept současné, společensky angažované a náročnější dramaturgie se zdál pro tuto lokalitu naprosto neadekvátní, budova jako by si říkala o stagionový provoz, typově se jedná spíš o kulturní dům. Jsem ale ráda, že jsme dokázali tomuto narativu vzdorovat, pochopit místní genius loci, pojmenovat jej a aktualizovat jeho obsah.

Myslím, že jsme dokázali, že komunitní rozměr divadla nejsou jen akce pro děti, organizování dílen čehokoli nebo prástky nad čímkoli. Že lokální, komunální téma může mít i širší umělecký přesah a naopak lokálního diváka může zaujmout i vyhraněný repertoárový kus. Je otázka, nakolik může tento koncept fungovat obecně. Z mého pohledu došlo k synergii mezi souborem, který měl v daný okamžik v daném místě konkrétní vyzářování, a mezi místní komunitou, která také právě v tomto čase a kontextu měla určité potřeby a témata.

Divadlo X10 dnes chápu jako pevné společenství, komunitu podobně divadelně smýšlejících lidí. Jak se to stane? Myslím, že se o to snaží i jiná nezávislá divadla, avšak navenek takovou sílu nevyzařují...

Jsem ráda, že to tak vnímáte, a doufám, že nejste jediná. To se nedá naplnovat. Je to myslím součet několika okolností, elementů. Za prvé syndrom non-profit podmínek, to se ale týká všech nezávislých divadel. V prvním roce činnosti jsme jako nově vzniklý subjekt pracovali logicky s low low budgetem. Jedna moje kamarádka říká, že nedostatek financí a obtížné podmínky procedí lidi, sítém projde jen ten, kdo opravdu chce. Zažili jsme to, co všichni v nezávislém sektoru – od brigád přes osobní propagaci, herci si stavěli kulisy, kterých pravda moc nebylo, protože za co... a tak dál, všichni to známe.

Za druhé syndrom vyloučené lokality – byli jsme skutečně a doslova na okraji. Ale ta lokalita měla i hodně výhod, které v divadlech nebývají. Třeba dostatek denního světla. Park před divadlem, který jsme mohli využívat. A užívali jsme si takových věcí jako ohně a grilování, samozřejmě v příslušných nádobách... S tím souviselo i zkoušení site-specific a pouličních



projektů, které bylo často nějakým způsobem extrémní – až už díky počasi, reakcím kolemjdoucích, nebo nečekaně objeveným lokalitám. Třeba průmyslová zóna V Korytech nás uchvátila, ve vlaku mezi Strašnicemi a Vršovicemi herce napadl agresivní opilec, při zkoušení Vzletů Valeriána Karouška zase nečekaná zima.

A za třetí to je myslím syndrom otevřeného prostoru. A tím mám vlastně na mysli otevřenou komunikaci. Ani ve Strašnicích, ani v DUP39 není žádná kancelář, vždycky jsme všechno řešili otevřeně, každý procházející se mohl a může zapojit do diskuse, ovlivnit podobu divadla. Musím říct, že tenhle způsob práce mi připadá skvělý.

Odcházíte ze Strašnického divadla do prostoru v DUP39. Není to nakonec výhoda, působit v centru Prahy?

Ráda bych zdůraznila, že v žádném případě neopouštíme Strašnické divadlo dobrovolně. Příčinou ukončení naší činnosti na Praze 10, činnosti subjektu, který v lokalitě poskytoval kulturní služby nad rámec svého uměleckého programu a který měl i výrazný ekonomický přínos díky grantovému financování, je chování MČ Praha 10. Radnice není schopna zajistit subjektům koncepční a stabilní prostředí. To, že jsme se posunuli do centra a že to je určitě krok kupředu, který by nás tak jako tak čekal a který se už od nás vlastně i očekával a který jsme upřímně řečeno i potřebovali, je naprosto jiná věc než ukončení naší činnosti ve Strašnicích.

V tomto prostoru jste začali hrát již na začátku této sezony, plánovali jste sami časem Strašnické divadlo opustit?

Ten krok jsme udělali až ve chvíli, kdy chování městské části začalo ohrožovat samotnou existenci Divadla X10. To, že jsme na něj byli připraveni a měli se kam přesunout, vyplývá z toho, že zodpovědně manažersky uvažujeme a plánujeme. Byli jsme si vědomi rizika po celou dobu naší činnosti ve Strašnicích. A každá naše sezona tam byla „nejistá“, abych použila příměr ze známého cimrmanovského filmu.

Městská část Praha 10 se k nám v podstatě od začátku chovala jako k nechtěnému subjektu. Úměrně našemu růstu se zvyšovala míra nechtěnosti. Myslím, že to dost zásadně souviselo právě s naší komunitní činností.

Je to směs strachu lokálních politiků ze svobodného myšlení a jejich naprosto laického přístupu k problémům. Praha 10 má velikost krajského města, je

Ředitelka Divadla X10 Lenka Havlíková
FOTO DITA HAVRÁNKOVÁ

nepochopitelné, že nemá žádnou kulturní politiku, žádnou vizi. Bohužel je to oblast prázdných kulturních budov.

Způsob plánování rekonstrukce Strašnického divadla svědčí o tom, že radnice nemá vůbec představu o tom, co znamená živá kultura, jaký je její přínos pro kvalitu života obyvatel. A hlavně Praha 10 neví, jak živou kulturu podporovat. Otázka je, jestli má skutečný zájem ji podporovat. Například po celé pětileté období byla nájemní smlouva X10 prodlužována s obstrukcemi a pouze na roční období, přes opakované žádosti neexistovala propagační podpora, to jsou jasné signály.

Mám v tomto smyslu poměrně radikální názor, domnívám se, že městská část parazituje na grantovém systému hlavního města a dalších. Za pět let existence jsme na Praze 10 investovali do rozvoje kultury přes 20 milionů korun z grantových zdrojů mimo Prahu 10 a dále výnosy z vlastní činnosti, celkově více než 25 milionů korun. Městská část oproti tomu podpořila kulturu ve Strašnickém divadle částkou 2,5 milionu korun, což je pouze desetiprocentní spoluúčast.

Jaké přednosti a jaké nedostatky má tento váš nový prostor?

DUP39 je syrový prostor a v tomto smyslu konvenuje naší dramaturgii a řečnické i způsobu naší existence. Je inspirativní z hlediska inscenačního stylu, protože otevírá nové možnosti, nové způsoby uvažování. Na druhou stranu musím otevřeně říct, že od začátku jsme činoherní projekt, divadlo textu a na tomto východisku trváme. Nebudeme se plazit po stropě jenom proto, že někdo má pocit, že bychom měli být avantgardnější. Ti, kteří vážili cestu do Strašnic a kteří znají kontext naší práce, vnímají i vývoj, kterým procházíme.

Kromě toho je samozřejmě výhodou, že jde o prostor v centru. Má jednu stejnou nevýhodu jako Strašnické divadlo a tou je akustika. Musím říct, že po pěti letech ve Strašnicích jsem na to slovo alergická. A hlavně na spoustu nápadů kreativního řešení, se kterými pořád někdo přichází. Podle mě jediným řešením je technika mluveného projevu, na které průběžně pracujeme, a děkuju Evě Spoustové, že nám věnuje svůj čas.

Přenesete postupně všechny inscenace, které vznikly ve Strašnicích, nebo naopak budete většinu

derniérovat a v centru začnete s „čistým štítem“?

Prostor DUP39 provozujeme už celou sezonu. Mimochodem to bylo hodně pracovní náročné období a musím všem poděkovat, zejména Kryštofovi Koláčkovému a Ewě Zembok, ale i technickému, produkčnímu a uměleckému týmu. Provozovat dva prostory v různých částech Prahy vnímám bez nadsázky jako vrcholový sport. Takže to není žádný přesun zčistajasna, žádné zjevení se v centru. Je to postupný a přirozený vývoj. Nejsme přáteli bombastických sdělení a tlustých mlínků.

Prakticky to znamená, že inscenace ze Strašnic už jsou přesunuty (A teď: Svět!, Haarmann, Obchod na korze,

bohužel si myslím, že to je naše, dnešní téma. Naše doba se začíná nebezpečně podobat těmto krajním epochám.

Samozřejmě vyjdeme i z budovy do ulic Prahy 1, ale jiným způsobem než ve Strašnicích, který momentálně promyšlíme.

A nedílnou součástí naší dramaturgie je otevřenost spolupráci s dalšími subjekty nebo konkrétními tvůrci. Jednak samozřejmě z řad divadelníků, naším stálým hostem je divadlo Jedl Jana Nebeského, Lucie Trmíkové a Davida Prachaře, dále spolupracujeme s Mezerami Miroslava Bambuška nebo s Kolonií Lucie Ferenzové a s dalšími.

DUP39 ale není pouze divadelní prostor, máme ambici jej otevřít i jiným oborům. Slibujeme si od toho



Sibiřská výchova, Cizí jazyk) a ty, které bohužel přesunout nebylo možné, byly zderniérovány (Válka, Přízraky). Na přesunutí čeká už jen rodinná fantasy Až na dřevě.

Musím říct, že někteří si našeho přesunu všimli až teď, kdy jsme konec Strašnického divadla medializovali. Takže mylně považují inscenaci Pod kontrolou za naši první inscenaci v DUP39, ale předtím už jsme v prostoru nastudovali Solaris, Superpozici a novou verzi inscenace Člověku nad tím rozum i čurák zůstává stát. To je náš stávající repertoár. V září zahájíme site-specific projektem v běžně nepřístupných prostorech domu, v němž se DUP39 nachází, a premiérou nové hry Ondřeje Novotného Teritorium, která byla oceněna v Dramatické soutěži 2018.

Ve Strašnicích jste vytvářeli také site-specific projekty, sousedská setkávání, inscenace, v nichž jste se věnovali slavným či výrazným strašnickým osobnostem. Budete v tomto směřování nadále pokračovat i v DUP39, nebo spíše posílíte druhou dramaturgickou linku – uvádění současné dramatiky?

Strašnický koncept je samozřejmě nepřenositelný, ale je součástí našeho myšlení. Divadlo pro nás nekončí repertoárem, považujeme jej za komunikační nástroj, otevřený prostor, záležitost polis. Myslím si, že nedílnou součástí dramaturgie je pojmenování místa, kde člověk působí, otázky kontextu, genia loci.

DUP39 v tomto smyslu otevírá konkrétní témata, kterými se budeme zabývat hned v prvním site-specific. Pro mne je to především téma ztráty myšlenek. Dům uměleckého průmyslu vznikl jako propracovaný a promyšlený koncept koexistence umění a běžného života, byl to v podstatě klastř, a to v roce 1938 v centru Prahy. Myšlenky jsou ale vystaveny dějinným zlomům a mohou být zcela zničeny. Zajímá nás střet těchto ideálů zejména s dobou nacismu a s komunismem padesátých let. Aniž bych chtěla být příliš pesimistická,

Rozlehlý a krásný prostor DUP39
FOTO ARCHIV DIVADLA

širší komunikaci, vzájemnou inspiraci. Možná je naším tématem budování komunit jako takové. Ale v DUP39 to bude komunita umělecká. A možná je něco symbolického na té cestě z parku do sklepa.

Divadlo X10 loni v létě hrálo „na Stalinu“ na Letné. Plánujete i letos nějaké divadelní aktivity o prázdninách?

Určitě. Open air na Stalinu byl skvělý nápad, se kterým přišel náš PR kolega Václav Miškovský. Jsem ráda, že se to ujalo a že letos na Stalinu vystoupí i jiná divadla než my. X10 tam diváci mohou vidět každé úterý v srpnu. Ze stávajícího repertoáru odehrajeme inscenaci Člověku nad tím rozum i čurák zůstává stát, dále inscenované čtení hry současného francouzského autora Hédi Tillette de Clermont-Tonnerra Strach(y), které bylo uvedeno v rámci letošního festivalu francouzského divadla Sněž tu žábu. Premiéru bude mít na Stalinu provokující poetická facka s názvem Hajzl. Kromě toho připravujeme spolupráci s Holešovickou šachtou.

Tím ale letní sezona X10 nekončí. Její součástí bude i zmíněný site-specific v DUP39, který bude mít premiéru 30. srpna a bude odehrán v několika blocích před zahájením běžné sezony. Na začátku září se také přesuneme mimo Prahu. Rozhodli jsme se partnersky vstoupit do projektu Divadelní festival Kutná Hora, který po třech letech existence vyžaduje, bohužel i díky smutným okolnostem, nový impuls. Chceme jej koncipovat jako pracovní setkání spřízněných divadel před zahájením sezony. Tématem letošního ročníku bude vlastně hledání nové podoby festivalu, kromě X10 se zúčastní také A studio Rubín, Divadlo na cucky, Stará Aréna Ostrava a další. Takže 7. a 8. září se budeme v Kutné Hoře pracovní soustředit, abychom pak vykopli novou sezonu premiérou hry Ondřeje Novotného Teritorium v režii Jana Friče.

Nebojme se alternativy!

Divadlo X10 vzniklo v roce 2013 jako projekt dramaturgyně Lenky Havlíkové, režisérky Ewy Zembok a herečky Anny Čiřákové směřovaný do tehdy divadlem osiřelé budovy Strašnického divadla na sídlišti Solidarita v Praze. Jejich ideou bylo divadlo současné dramatiky v kulisách současného světa. Jak stálo v úvodních tezích tohoto projektu: *divadlo současné dramaturgie, kontroverzních a provokativních témat, jež nepracuje jen s existujícími dramatickými texty, ale iniciuje také vznik zcela nových scénářů odpovídajících v maximální možné míře potřebám vyslovit vlastní autentický názor na aktuální společenské dění i univerzální otázky lidského bytí.*

A to se jim dařilo a takové Divadlo X10 a jeho repertoár byly. Hostovali v něm podnětní, nezkamenějí režiséři a režisérky, hráli diví, nezpráchnivělí herci a herečky, vznikaly exkluzivní, syrové inscenace a projekty našich i zahraničních dramatiků, často v českých a někdy i světových premiérách. Konaly se tu výstavy. Ze Strašnického divadla se stávalo centrum živé divadelní kultury a soudobého myšlení. Některé akce a setkání se odehrávaly i mimo budovu, čímž divadlo vstupovalo do veřejného prostoru



Sibiřská výchova (režie Lucie Ferenzová, premiéra 28. dubna 2017 ve Strašnickém divadle) FOTO ARCHIV DIVADLA

a komunikovalo s místními. Vybavuji si, jak jsme v rámci performance Solidarita bloudili zdejšími lokalitami a seznamovali se skrze inscenované situace či krátké přednášky s místními pamětníci či jen s náhodně potkanými obyvateli.

V divadle loni vznikl jednorázový projekt The 24 Hour Plays, kdy se v průběhu 24 hodin vytvořila a odehrála divadelní inscenace textu čerstvě napsaného renomovanými dramatiky, naučeného kreativními hereckými osobnostmi a nazkoušeného

významnými českými režiséry. Ostatně Lenka Dombrovská o něm napsala velkou reportáž nazvanou Divadlo v kostce, tak se o tom můžete v Divadelních novinách 20/2017 přesvědčit.

Obdivuju takové divadlo a jeho tvůrce a vždycky budu. Strašnické

divadlo / Divadlo X10 se postupně etablovalo a dostávalo na špičku současných českých nezávislých divadel. Reflektovali je intelektuálněji ladění diváci, zajímali se o ně soudobému světu a umění otevření lidí, vstoupilo do hledáčku divadelní kritiky.

A... bum! Divadlo nedostalo od Prahy 10 jistotu existence. Radnice o ně nemá zájem.

Tak to dnes v Česku chodí. Místo aby se jím radnice pyšnila, místo aby se rozvíjelo regionální alternativní dění a kultura, jsou jejich představitelé vypuzováni, odháněni, vytěšňováni. Ať se to děje z jakýchkoli „vyšších“ důvodů, často zástupných, ale ve skutečnosti úzkoprse politických, ohánějících se přílišnou vyhraněností či nesrozumitelností, je to cesta ke zglajchšaltování kultury a společnosti, cesta do stádnosti a snadné manipulovatelnosti.

Nebojím se o Lenku Havlíkovou a její tým. Prostor DUP39, kam se přesuávají, jim nabízí další výzvy a možnosti. Je mi stydno za malovněrný český rybník, který vypuzuje ze svého středu dravé štiky s ostrými zoubky – vzpomeňme nedávno na kladenské divadlo, na Pražské komorní divadlo Dušana D. Pařízka či nyní na dění kolem představení Olivera Frljiče na DSB –, aby se v něm mohli kapříci nevybojné neměnnosti bez obav převalovat.

VLADIMÍR HULEC

Člověku už nad tím nestojí ani rozum



Člověku nad tím rozum i čurák zůstává stát (režie Jiří Pokorný, premiéra 30. září 2017 v rámci festivalu ...příští vlna/next wave..., obnovená premiéra 9. února 2018 v prostoru DUP39) FOTO ARCHIV DIVADLA

Pro mě osobně byl vstup divadla X10 na pražskou divadelní scénu v roce 2013 roven zjevení. Iniciační zkušenost – zaplavení pražských tramvají a možná i dalších dopravních prostředků, ale já si pamatuju hlavně ty tramvaje, A4 plakáty s ohromným nekompromisním názvem X10 v šokujícím fontu. Dělal na mě dojem, jako by do Prahy mířila Vojna nebo jako by z mrtvých vstali Hrdinové nové fronty a uspořádali punkový večírek na okraji města. O to větší nadšení bylo, když jsem zjistil, že jde o divadlo. Divadlo s takovýmhle ksichtem ve Strašnicích? Kde vůbec jsou Strašnice? Předpokládám, že nějak podobně mohla reagovat drtivá většina neslepých a gramotných spolučtenářů, co taky sotvakdy vytáhli paty dál než do Holešovic do Studia Hrdinů (které mimochodem svou holešovickou etapu zasazují

zhruba do stejné doby, tedy do prosince 2012) nebo do smíchovské Meet-Factory, která je už ale opravdu z ruky. A teď najednou Strašnice. Co si myslí? Určitě to berou jen jako katapult do centra po vzoru Company.cz...

A pak někdy jsem konečně vyrazil na představení. Už ani nevím, co to bylo, asi Válka. A pak Kolaps. A pak Sibiřská výchova. Zjevení. Nesmlouvavé divadlo nic nehledící na odstrčenost na periferii a na risk, že na taková představení těžko najdou diváky. Starousedlíci Solidaritu nepředstavovali zrovna cílovou skupinu pro coolness divadlo, které nutí k otázkám víc než k odpovědím. A novousedlíci odstrčeného pražského sídliště zase nemuseli chtít trávit večery mezi čtyřkou Šatlavu a pochybným anarcho divadlem. Divadlem, které se nebojí útočit. Konfrontovat diváka se sebestjotou, že to, co dělá, je možná

překvapivé a drzé, ale takhle to prostě dělat bude, i kdyby to mělo být tak daleko od zastávky, že se sem přišourá jen pár kritiků a skutečných nadšenců. Ale oni se začali sourat i další. A že jich bylo.

X10 se to zkrátka povedlo – odstrkovaný host radních Prahy 10, kteří mu dávali tak směšnou almužnu, se postavil o to, že Strašnice začaly na divadelní mapě Prahy svítit jako batmanovo logo nad Gotham City. Celá řada site-specific projektů zasazených do genia loci Strašnic i sousedských akcí přilákala nejen místní, ale naučila sem jezdit i ty, co nedali dopustit na centrum. A jasně, ne všechny inscenace budou na věky patřit do zlaté pokladnice divadla 21. století, ale které divadlo to o sobě

může říct. A které divadlo o sobě může říct, že se skutečně nebojí. A má odvahy dát prostor těm nejmladším v souboru, ať něco udělají, a oni pro festival ...příští vlna/next wave... udělají nonkonformní inscenaci o nonkonformním básníkovi I. M. Jirousovi s nonkonformním názvem Člověku nad tím rozum i čurák zůstává stát. A ta se stane jednou z událostí sezony a probouje se i do hlavního repertoáru divadla.

Nahlédněme do něj: v souřadnicích oblíbeného současného sportu napříč českými scénami – kolik adaptací slavných románů uděláš, tolikrát jsi divadlem – najdeme na programu X10 vlastně jen dvě – Grosmanova Obchodu na korze a Solaris Stanislava Lema.

Zbytek jsou tituly, které kasovními trháky nebudou ani při vůli hraničící s náboženským fanatismem. Námitka – protože je to divadlo dotované, nemusí se šplouchat ve středním proudu, aby se zavděčilo tzv. většinovému divákovi. Námitka na námitku – jistě bychom dokázali jmenovat řadu analogických souborů, které se rozhodně dotace nedotace ve středním proudu šplouchají...

Nyní ze Strašnic X10 odchází. Katalpůl návštěvníků Solidarity se zasekl a soubor přece jen odchází do centra. Ovšem nedobrovolně. Tuším, že by ve svém malém divadélku stranou od hlavních žil a tepen kultury Prahy rádi zůstali. Radní Prahy 10 ale rozhodli jinak a Strašnice z myslí kulturních lidí zmizely. Člověku už nad tím nestojí ani ten rozum...

DOMINIK MELICHAR

Komunita divadelní i lidská

Když slyším Divadlo X10, automaticky mi naskočí jméno: Lenka Havlíková. Je to už pár let, kdy tato odvážná žena se specifickým viděním divadla z Olympu Národního divadla sestoupila doslova do podsvětí. Protože vzít na sebe úkol oživit divadlo v okrajové čtvrti Prahy je skutečně hodně odvážné, skoro sebevražedné. I proto jsem se zájmem sledovala, jak se ta scéna proměňuje a nekompromisně

trvá na původnosti. A navíc dokáže získat mladé herce, pro které je radost (a myslím, že i čest) s tímhle divadlem spolupracovat a stát se doslova součástí rodiny Divadla X10.

Je fakt, že pro můj poněkud konzervativní pohled na divadlo tady nevařili vždy podle mého gusta. Ty chutě na mě byly často až příliš ostré. Ale pár pozoruhodných projektů, lidí a obrazů mi právě svou vykloubenou poetikou

silně utkvělo v paměti: Scratch!, Den bez Rusáka, A teď: Svět!, Sibiřská výchova, ale i Spodní proudy Jiříny Haukové, site-specific projekt v průmyslové zóně V Korytech, nebo Patent na oko ve Waldesově muzeu. Odvážně, syrové, divácky nekomfortní, originální divadlo, mnohdy bolestně se zařezávající do duše diváků. Komunita, která funguje nejen divadelně, ale i lidsky.

JANA SOPROVÁ

Zásah na X10. Potopeno?

Strašnické divadlo X10 pro mě bylo (a stále je) pirátskou lodí uprostřed kubistického oceánu divadelní abstrakce; místem setkání s řadou lidí, kterých si mohu opravdu vážít. Představím-li si osazenstvo, tedy posádku, napadne mě příměr ke krátkému filmu Terryho Gilliana The Crimson Permanent Assurance, v němž malá pojišťovna vyplula do predátorských vod světového bankovního kapitálu a zanechala jej v troskách. Úplně tím nemyslím, že by měla mít Lenka Havlíková pásku přes oko nebo Kryštof Kolářek dřevěnou nohu a papouška na rameni. Divadlo X10 bylo zkrátka

příjemně znepokojivým korábem, který zakotvil v Praze 10, bouřil místní podnebí a nebál se expandovat dál, částečně do centra Prahy nebo Kutné Hory příjemným festivalem. Bezhlavá potřeba jít do konfrontace a risku byla spojena s otevíráním divadla jako společenského centra se vztahem ke konkrétnímu místu. Vedle čilých sociálních sítí člověku neunikly sousedské slavnosti a spousta dalších aktivit mimo klasický rámec kamenné instituce. Stále se mi vybavují obrazy, které nevyženu z hlavy – ať již Matyáše Řezníčka sedícího v šustákové bundě na monumentálním pomníku Valeriána

Karouška, pudovou družinu inscenace Válka, či prazvláště perverzní něhu Obchodu na korze.

Při stolní hře Lodě by se odchod souboru z prostoru strašnického kulturního klasifikoval jako přímý zásah. Posádka si ovšem z vlastní iniciativy zhotovila funkční DUPLIKÁT, který pojal téměř vše původní a fajn. Tak šťastnou plavbu, „yo pirates“...

MARTIN MACHÁČEK

Obchod na korze (režie Jiří Pokorný, premiéra 23. září 2016 ve Strašnickém divadle) FOTO ARCHIV DIVADLA



Last StrašNICE

StrašNICE – festival Divadla X10 – se odehrál v budově Strašnického divadla i v přilehlém parku ve dnech 18.–20. května.

Jeho třetí ročník byl výjimečným tím, že byl po pěti letech činnosti ve strašnickém působišti posledním.



Komunitní čtení hry Pod kontrolou společně s místními diváky.



Předání mola před divadlem místní komunitě.



Lenka Havlíková a Ewa Zembok vydávají instrukce. Naposledy ve Strašnickém divadle.

Během festivalu tradičně ožival i Park Solidarita. Ať už divadlem, koncerty, nebo sousedskými pikniky.



Koncert Jany Kozubkové před divadlem.

StrašNICE by nebyl úplný, kdyby na něm nehráli přátelé. Každoroční host Masakr Elsinor uvedl tentokrát světovou premiéru inscenace Brutální vlákno uvnitř pláne. Václav Marhold, Tomáš Soldán, Ondřej Novotný, ve sprše zavřená Anežka Hessová.



Poslední potlesk pro X10 ve Strašnickém divadle.



Logo X10 čeká na převoz do DUP39.



X10 odchází.